

Memorandwm Esboniadol i'r Pwyllgor Cyllid ynghylch Amrywio Amcangyfrif Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer y Flwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2022

Cyhoeddwyd: Ionawr 2022

Cyfeirnod y ddogfen: 2793A2022-23

Cyflwynwyd i Bwyllgor Cyllid y Senedd i'w ystyried o dan Reol Sefydlog 20.35.

Adrian Crompton

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Lindsay Foyster

Cadeirydd, ar ran **Swyddfa Archwilio Cymru**

Cynnwys

Cyflwyniad	4
4	4
Rheswm dros newid	4
4	4
Addasiadau i gyllidebau adnoddau	5
Atodiadau	
Atodiad 1 – Crynodeb o ofynion cyllideb 2021-22 i'w cynnwys yng Nghynnig Cyllideb Atodol Gweinidogion Cymru o dan adran 126 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006	7

Cyflwyniad

- 1 Ar gyfer pob blwyddyn ariannol, mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru gyflwyno amcangyfrif blynyddol o'i hincwm a'i gwariant i Bwyllgor Cyllid y Senedd. Mae'n rhaid i'r pwyllgor cyfrifol archwilio'r Amcangyfrif hwnnw a'i osod gerbron y Senedd ar ôl gwneud unrhyw ddiwygiadau y mae'n ystyried eu bod yn briodol.
- 2 Cafodd yr Amcangyfrif ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer 2021-22 ei gynnwys yng Nghynnig Cyllideb Blynyddol Llywodraeth Cymru o dan Reol Sefydlog 20.26 ac fe'i cymeradwywyd yn y Cyfarfod Llawn ar 9 Mawrth 2021 yn dilyn gwaith craffu gan y Pwyllgor Cyllid.
- 3 Rhoddodd y cynnig cyllideb awdurdod i Swyddfa Archwilio Cymru gadw £14.461 miliwn o adnoddau cronus, a gynhyrchir drwy ffioedd a godir ar gyrf a archwilir a grant gan Lywodraeth Cymru, a darparodd £8.148 miliwn ychwanegol o adnoddau eraill i gefnogi ein cynlluniau gwariant ar gyfer y flwyddyn. Gyda'i gilydd, defnyddir y £22.609 miliwn hyn i ariannu costau Swyddfa Archwilio Cymru wrth gyflawni ei dyletswyddau o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.
- 4 Mae Swyddfa Archwilio Cymru bellach yn ceisio diwygio'r Amcangyfrif a gymeradwywyd ar gyfer y flwyddyn sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2022.

Rheswm dros y newid

Newidiadau i'n trefniadau teithio a chynhaliaeth

- 5 Ar 21 Medi 2020, ystyriodd [Pwyllgor Cyllid y Pumed Senedd](#) adroddiad gan ein harchwilwr allanol RSM UK Audit LLP ar werth am arian y trefniadau teithio a chynhaliaeth yn Archwilio Cymru – gan gynnwys talu lwfans teithio blynyddol i'w staff gweithredol.
- 6 Yn ei adroddiad ar waith [craffu blynyddol](#) Swyddfa Archwilio Cymru ym mis Tachwedd 2020 croesawodd y Pwyllgor yr astudiaeth gwerth am arian ac roedd yn 'ymwybodol o'r canlyniadau ariannol uniongyrchol i weithwyr a'r angen i sicrhau bod ystyriaeth ddyledus yn cael ei rhoi i gyflogau a chadw staff pan fydd cynigion i newid y Cynllun Lwfans Teithio yn cael eu datblygu'.
- 7 Argymhellodd y Pwyllgor:
'y dylid darparu diweddariad wrth i'r prosiect i adolygu'r cynllun teithio fynd yn ei flaen, gan gynnwys canlyniadau trafodaethau gyda staff a'r Undebau Llafur ar y newidiadau a gynigir, ynghyd â'r amserlenni ar gyfer gweithredu a'r arbedion a ragwelir.'
- 8 Ar ôl ystyried adroddiad RSM, penderfynodd Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru y dylid dileu elfen lwfans teithio ein trefniadau teithio a chynhaliaeth a sefydlu grŵp 'Gorchwyl a Gorffen' staff i wneud cynigion ar gyfer sut y dylid ad-dalu staff yn y dyfodol am unrhyw deithio sy'n angenrheidiol i gyflawni eu gwaith.

- 9 Adroddodd y grŵp 'Gorchwyl a Gorffen' i'r Bwrdd ym mis Gorffennaf 2021 gan wneud nifer o gynigion, gan gynnwys rhoi'r dewis i staff o gyfnod pontio o ddwy flynedd neu daliad ymlaen llaw cyfwerth ag ychydig yn fwy na gwerth y lwfans am ddwy flynedd.
- 10 Mae'r Bwrdd wedi cytuno i weithredu'r cynigion hyn sy'n golygu y bydd angen i ni wneud darpariaeth ar gyfer cost bosibl y taliad ymlaen llaw yn y flwyddyn ariannol bresennol.
- 11 Y sicrwydd adnoddau ychwanegol y gofynnir amdano yw'r uchafswm y byddai ei angen arnom pe bai'r holl staff yn manteisio ar yr opsiwn o daliad ymlaen llaw yn hytrach na'r cyfnod pontio o ddwy flynedd.
- 12 Mae **Arddangosyn 1** isod yn dangos costau ac arbedion y cynigion (gan dybio bod yr holl staff yn dewis y taliad ymlaen llaw) ac yn dangos y bydd ad-daliad yn cael ei gyflawni o fewn llai na dwy flynedd. Pan fydd yr holl gynigion wedi'u gweithredu'n llawn yn 2024-25, rydym yn rhagweld arbedion blynyddol parhaus o ryw £200,000.
- 13 Os bydd rhai staff yn dewis y cyfnod pontio o ddwy flynedd, bydd y gost gychwynol yn gostwng, a bydd yr arbedion dilynol yn cael eu gohirio tan 2024-25.

Arddangosyn 1 – costau ac arbedion trefniadau teithio a chynhaliaeth newydd arfaethedig

	2021-22 £'000	2022-23 £'000	2023-24 £'000	Cyfanswm tair blynedd £'000
Taliad ymlaen llaw	1,480			1,480
Arbedion		(762)	(762)	(1,524)
Ad-dalu	1,480	718	(44)	(44)

Addasiadau i gyllidebau adnoddau

- 14 Fel yr esboniwyd uchod, mae Swyddfa Archwilio Cymru yn ceisio cynnydd o £1.48 miliwn i'w hadnoddau refeniw ar gyfer 2021-22. Dyma'r uchafswm y bydd ei angen a bydd unrhyw danwariant o'i gymharu â chyfanswm y gofyniad adnoddau yn cael ei ddatgan i Gronfa Gyfunol Cymru.
- 15 Nid oes angen unrhyw adnoddau arian parod ychwanegol ar gyfer 2021-22 – adlewyrchir yr addasiad arian parod yn ein Hamcangyfrif ar gyfer 2022-23.
- 16 Yn ôl cais y Pwyllgor Cyllid, os bydd y nifer sy'n derbyn y taliad ymlaen llaw yn llawer llai na'r disgwyl, bydd Amcangyfrif Atodol ar gyfer 2022-23 yn cael ei baratoi i addasu'n briodol yr arian a dynnir i lawr.
- 17 Nodir y newidiadau i'r gyllideb sy'n ofynnol ar gyfer 2021-22 yn **Arddangosyn 2**.

Arddangosyn 2: newidiadau i'r gyllideb 2021-22

	Amcangyfrif Cymeradwy 2021- 22 £'000	Amcangyfrif Atodol 2021-22 £'000	Amcangyfrif Diwygiedig 2021- 22 £'000
Adnodd referniw	7,798	1,480	9,278
Adnodd cyfalaf	350	–	350
Adnoddau cronnus	14,461	–	14,461
Cyfanswm y gwariant	22,609	1,480	24,089
Gofyniad arian parod net	8,368	–	8,368

Atodiad 1

Crynodeb o ofynion cyllideb 2021-22 i'w cynnwys yng Nghynnig Cyllideb Atodol Gweinidogion Cymru o dan adran 126 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006

O dan adran 126 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (Deddf 2006), caiff Gweinidogion gynnig Cynnig Cyllideb Atodol yn y Cynulliad Cenedlaethol i awdurdodi defnyddio adnoddau, cadw incwm a thynnu arian parod o'r Gronfa Gyfunol ar gyfer rhai personau perthnasol, gan gynnwys Swyddfa Archwilio Cymru.

O ran gwasanaethau a dibenion Swyddfa Archwilio Cymru yn y flwyddyn sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2022, bydd Cynnig Cyllideb yn awdurdodi:

- swm yr adnoddau sydd i'w defnyddio gan Swyddfa Archwilio Cymru;
- swm yr adnoddau cronrus i Swyddfa Archwilio Cymru y ceir eu cadw (yn hytrach na'u talu i'r Gronfa Gyfunol); a
- y swm y ceir ei dalu o'r Gronfa Gyfunol i Swyddfa Archwilio Cymru.

Mae'r gofynion hyn, a all fod yn amcangyfrifon yn unig oherwydd amrywioldeb ffrydiau incwm, wedi'u crynhoi yn **Nhablau 1 a 2** isod.

Tabl 1: crynodeb o'r amcangyfrif o ofynion cyllideb 2021-22

	£'000
Adnoddau ar wahân i adnoddau cronrus i'w defnyddio gan Swyddfa Archwilio Cymru i gyflawni swyddogaethau statudol Swyddfa Archwilio Cymru, yr Archwilydd Cyffredinol ac archwilywyr a benodwyd gan lywodraeth leol, ac i weinyddu Swyddfa Archwilio Cymru:	
• Refeniw	9,278
• Cyfalaf	350
Adnoddau cronrus o ffioedd a thaliadau ar gyfer archwilio a gwasanaethau cysylltiedig; adennill costau eraill sy'n gysylltiedig â swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol; incwm amrywiol o gyhoeddiadau, cynadleddau a darparu gwasanaethau gweinyddol a phroffesiynol a thechnegol at ddefnydd Swyddfa Archwilio Cymru ar wasanaethau cysylltiedig a gweinyddu Swyddfa Archwilio Cymru.	14,461
Gofyniad arian parod net o'r Gronfa Gyfunol i dalu'r symiau net sy'n ddyledus i'w talu yn ystod y flwyddyn gan Swyddfa Archwilio Cymru.	8,368

Tabl 2: cysoni'r gofyniad adnoddau â'r gofyniad tynnu arian parod o Gronfa Gyfunol Cymru

	£'000
Cais net am adnoddau – refeniw a chyfalaf	9,628
Addasiad nad yw'n arian parod – dibrisiant	(280)
Addasiad nad yw'n arian parod – symudiadau mewn cyfalaf gweithio	500
Addasiad nad yw'n arian parod – darpariaeth ar gyfer talu taliad ymlaen llaw yn 2022-23	(1,480)
Gofyniad arian parod net gan Gronfa Gyfunol Cymru i dalu'r symiau net sy'n ddyledus i'w talu yn ystod y flwyddyn gan Swyddfa Archwilio Cymru	8,368

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: info@audit.wales

Gwefan: www.audit.wales

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.